

OBS: Vi arbejder i øjeblikket på at få ændret til vores nye styrelsesnavn alle steder i vores kommunikation. Væsentlige dele af Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen er blevet til Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Styrelsen hører under Ministeriet for Grøn Trepert.

J.nr.: 24-22304-000037
Ref. NAKHOK, SILABE,
KAFLAN
Den 13. december 2024

Høringsnotat vedr. bekendtgørelse og vejledning til Etableringsstøtte til unge landbrugere 2025-2027

Bekendtgørelse og vejledning til Etableringsstøtte til unge landbrugere 2025-2027 blev i udkast sendt i offentlig høring den 12. november 2024 med frist for afgivelse af høringssvar den 6. december 2024.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har modtaget i alt syv høringssvar.

Følgende høringssvar har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelsen og vejledningen:

- Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
- Klimabevægelsen
- CONCITO

Følgende høringssvar har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelsen:

- Datatilsynet.
- Rigsrevisionen
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen.
- Erhvervsministeriet.

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø imødekommer én af organisationernes bemærkninger. To bemærkninger imødekommes, og elleve bemærkninger giver ikke anledning til ændringer.

Høringssvar vedrørende ekstern høring af bekendtgørelse og vejledning om tilskud til Etableringsstøtte til unge landbrugere

	Bemærkninger (uredigeret)	Opfølgning
1	Concito	
1.1	<p>1. Grøn prioritering i § 9, stk. 2: Tilføj vægtning af ansøgninger, der fremmer klimavenlige produktionsformer, biodiversitet og kulstoflagring.</p> <p>2. Prioriteringskriterier i § 9, stk. 3: Indfør grønne kriterier til brug ved ligestilling mellem ansøgninger, fx klimateknologier, kulstoflagring, energireduktion, lokal cirkulær økonomi og biodiversitetsfremmende initiativer.</p> <p>3. Ny § 9, stk. 6 om grønne innovationskriterier: Tildel ekstra point til projekter, der investerer i bæredygtighedsinitiativer, såsom udtagning af kulstofrige lavbundsjord, naturgenopretning eller klimateknologier.</p> <p>4. Grøn strategi i indsatsområderne: Indfør en betingelse for, at ansøgninger under etablering prioriteres, hvis de inkluderer en grøn strategi med klimamål og biodiversitetstiltag.</p> <p>Forslagene bygger på en ambition om at sikre, at støtteordningen ikke blot fremmer unge landbrugeres økonomiske etablering, men også styrker deres bidrag til en bæredygtig omstilling af landbrugssektoren. Dette understøtter EU's grønne målsætninger under Den Fælles Landbrugspolitik (CAP). De foreslåede ændringer sikrer, at støtten ikke alene retter sig mod etablering og fastholdelse, men også bidrager til den nødvendige omstilling af landbruget i retning</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>En grøn prioriteringsmodel, som foreslået, vil ligge uden for formålet med ordningen om at sikre et generationsskifte i landbruget og gartneriet i Danmark. Derfor kan forslaget ikke imødekommes.</p>

	af en mere bæredygtig og mindre klimabelastende produktion.	
2.	Klimabevægelsen	
2.1	<p>Klimabevægelsen afgiver hermed hørings svar til udkast til bekendtgørelse om Etableringsstøtte til unge landbrugere.</p> <p>Klimabevægelsen foreslår, at det indsættes som et krav i bekendtgørelsen om, at etableringsstøtten forudsætter etablering af et plantebaseret og bæredygtigt landbrug og biodiversgartnerivirksomhed. Danmark skal reduceres sin CO₂-udledning og blive klimaneutral, og det er ikke muligt, så længe der vedblivende etableres nye kødproducerende landbrug.</p> <p>I Danmark er der fastlagt et bindende reduktionsmål for drivhusgasser for landbrugs- og skovbrugssektoren på 55-65 pct. i 2030 i forhold til 1990. Det må tillige forventes, at der efter 2030 vil være behov yderligere at mindske klimaaftrykket fra landbruget. Iflg. den politiske aftale om grøn trepart, "Aftale om implementering af et grønt Danmark", er aftaleparterne .... <i>enige om, at omlægning til mere planteproduktion er et centralt element i den grønne omstilling.</i> Og som bekendt har et plantebaseret landbrug et langt mindre klimaaftryk end traditionelt animalsk baseret produktion.</p> <p>Generelt bør lovgivningen relateret til landbrug og i særdeleshed støtteordninger, derfor i højere grad end tidligere understøtte et mindre klimabelastende og miljømæssigt mere bæredygtigt landbrug. I denne såvel som i andre støtteordninger bør klimahensyn spille en vigtig rolle som kriterie for opnåelse af støtte.</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>Indsættelse af krav i bekendtgørelsen om, at etableringsstøtten forudsætter etablering af et plantebaseret og bæredygtigt landbrug og gartneri, ligger uden for formålet med ordningen. Derfor kan forslaget ikke imødekommes.</p>

	<p>Bekendtgørelsen om etableringsstøtte til unge landbrugere bør således prioritere støtte til unge landbrugere i plantebaseret landbrugs- eller gartnerivirksomhed. Som udgangspunkt bør der ikke udbetales støtte til flere eller nye animalsk baserede landbrug.</p> <p>I bekendtgørelsens § 3 henholdsvis § 4, indsættes nye stk. 3 punkter som præciserer, at den ansøgende virksomhed skal have sin produktion relateret til plantebaseret produktion, som betingelse for tilskud.</p> <p>Alternativt kan betingelsen for støtte gøres afhængig af, at det ansøgende landbrug overvejende er baseret på plantebaseret produktion, fx at minimum 75% af seneste regnskabsårs omsætning skal være relateret til plantebaseret produktion.</p> <p>Desuden bør der tages højde for kulstofrige lavbundslande - jævnfør aftalen om grøn trepart – således at det som tilskudskriterie i bekendtgørelsen gælder, at virksomheden ikke kan eje eller benytte sig af kulstofrig lavbundsland.</p>	
2.2	I forhold til implementeringen af bekendtgørelsen forudsætter Klimabevægelsen – som ved andre støtteordninger – at der etableres en konsekvent kontrol- og tilsynsvirksomhed som sikrer, at der ikke uberettiget udbetales tilskud.	Giver ikke anledning til ændringer. Styrelsen er forpligtet til at gennemføre en passende kontrol forud for udbetaling af EU-tilskud. Ændring af bekendtgørelsen forud for næste ansøgningsrunde bidrager til en bedre administrerbar ordning.
3.	Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.	
3.1	Vedr. §2: Definitioner Landbrug & Fødevarer anmoder om en redegørelse for, hvordan definitionen af driftsleder i § 2, sidste led: '...eller fuldt ansvarlig deltager i den ansøgende	Giver ikke anledning til ændringer Bekendtgørelsen indeholder definitioner for at gøre bekendtgørelsen mere læsevenlig. I § 2 fastsættes en definition af en driftsleder, som en ung landbruger eller gartner, der er

	<p>virksomhed” harmonerer med kravet i § 4, om 25 pct. ejerandele og minimum 51 pct. stemmerettigheder. Der findes flere tilfælde, hvor en person kan have fuldt ansvarlig deltagelse uden at opfylde kravet om at være reel ejer, eksempelvis en ansat driftsleder eller en ansat direktør.</p>	<p>reel ejer af eller fuldt ansvarlig deltager i den ansøgende virksomhed.</p> <p>I § 4 fastsættes krav til en driftsleder som en ung landbruger eller gartner, der reelt er ejer af eller fuldt ansvarlig deltager i den ansøgende virksomhed, og som har en ejerandel på mindst 25 pct. heraf. Hvis den unge landbruger indtræder i, overtager, eller stifter et interessentskab eller kapitalselskab, skal den unge landbruger eller gartner have bestemmende indflydelse og have en stemmeandel på mere end 50 pct. i den ansøgende virksomhed for at kunne anses for at være driftsleder.</p> <p>Ifølge § 4 kan en person, der er fuldt ansvarlig deltagende uden at opfylde kravet om at være reel ejer, eksempelvis en ansat driftsleder eller en ansat direktør, ikke opfylde kravet til en driftsleder.</p>
<p>3.2</p>	<p>Vedr. § 3 og §4: Tilføjelse af indsatsområder.</p> <p>Landbrug & Fødevarer er umiddelbart positive overfor indførelsen af to indsatsområder. Således kan de to forskellige indsatsområder være med til at tydeliggøre, at man ikke nødvendigvis skal være etableret på tidspunktet for ansøgning om tilsagn. Søger man ind i indsatsområde <i>etablering</i> kan indtrædelsen eller stiftelsen af virksomheden således ske efter tidspunktet for ansøgning om tilsagn om tilskud. Samtidig tydeliggøres det, at også virksomheder, der er etableret og lever op til arbejdskraftsbehovet på ansøgningstidspunktet, kan opnå tilsagn om tilskud.</p> <p>Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at der hidtil er blevet sagsbehandlet med udgangspunkt i ovenstående, og at nærværende tilpasning således er et udtryk for et ønske om at strømline reglerne til sagsbehandlingspraksis på ordningen.</p> <p>Det er vigtigt for Landbrug & Fødevarer at indførelsen af de to indsatsområder ikke er med til at komplicere og forlænge selve ansøgningsprocessen. Herudover ønsker Landbrug & Fødevarer at sikre, at styrelsen</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer</p> <p>Styrelsen har noteret Landbrug & Fødevarers bemærkninger og kvitterer for positiv modtagelse af denne ændring. Det er ikke styrelsens forventning, at det vil forlænge ansøgningsprocessen eller sagsbehandlingstiden. Styrelsen er opmærksom på behov for vejledning om betydning af to indsatsområder for ansøgerne og vil foretage de fornødne tiltag til at sikre, at ansøgerne søger inden for det rette indsatsområde.</p>

	<p>bidrager med vejledning og mulighed for tilpasning, hvis det skulle vise sig, at en ansøger har søgt ind i et forkert indsatsområde, men derudover er egnet til at modtage støtte.</p> <p>I tillæg til ovenstående har Landbrug & Fødevarer en række overvejelser ift. de to indsatsområder, når det kommer til den efterfølgende prioriteringsmodel. Disse overvejelser vil blive gennemgået under punktet vedr. §9.</p>	
3.3	<p>Vedr. §4 stk. 2: Driftsleder Landbrug & Fødevarer noterer sig, at den unge landbruger nu skal have mere end 50 pct. stemmeandel i den ansøgende virksomhed. Landbrug & Fødevarer havde gerne set, at man havde fastholdt den tidligere regel om mindst 50 pct., da den i tilstrækkelig grad sikrede, at der ikke kunne træffes beslutninger i modstrid med den unge landbrugers interesser.</p> <p>Landbrug & Fødevarer bemærker i øvrigt, at langt de fleste landbrugsvirksomheder etableres som enkeltmandsvirksomheder, hvor kravet automatisk vil være opfyldt. I forlængelse af ovenstående opfordrer Landbrug & Fødevarer til, at man finder en model, så medarbejderejede virksomheder, hvor ejerne lever op til de resterende kriterier, kan modtage støtten. Således vil disse virksomheder aldrig kunne opfylde de nye krav.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer Styrelsen har ændret stemmeandelen til mere end 50 pct. for at sikre, at den unge landbruger eller gartner har en bestemmende indflydelse.</p> <p>Styrelsen understreger, at bekendtgørelsens krav skal opfyldes for, at en virksomhed kan være tilskudsberettiget. Kravene, som skal opfyldes af en person kan ikke deles mellem flere personer.</p>
3.3	<p>Vedr. §5: Relevant uddannelse Uddannelseskrauet bør specificeres i bekendtgørelsen, så det er tydeligt, hvad der ligger i "relevant uddannelse". F.eks. kunne det være, at uddannelsen som minimum skal opfylde et kvalifikationsniveau på 4, som landmandsuddannelsen er indplaceret på.</p> <p>Landbrug & Fødevarer hører fra en række konsulenter, at der går lang tid med høringer vedrørende opfyldelse af uddannelseskrauet. Dette kunne f.eks. være tilfælde, hvor styrelsen ikke har kunne godkende uddannelsen "mekaniker" fordi der står "personvognsmekaniker" på styrelsens egen liste. Dette virker arbitrært og som noget, der kunne løses ved ovenstående henvisning til et specifikt kvalifikationsniveau.</p>	<p>Imødekommes Styrelsen har tydeliggjort dette i bekendtgørelsen ved at tilpasse reglen i § 5, stk. 1, nr. 1. Det fremgår nu, at du som ansøger skal have en "professionsrettet uddannelse".</p>

<p>3.4</p>	<p>Vedr. §9: Prioriteringsmodellen af ansøgningerne</p> <p>Ift. den foreslåede prioriteringsmodel ser Landbrug & Fødevarer en række potentielle udfordringer, som vi mener, at SGAV bør tage med i sine overvejelser ift. den kommende udmøntning af ordningen.</p> <p>Først og fremmest anmoder Landbrug & Fødevarer om, at det tydeliggøres af bekendtgørelsen og vejledningen, at prioriteringen foregår med udgangspunkt i en samlet pulje bestående af ansøgninger til begge indsatsområder – både <i>etablering</i> og <i>fastholdelse</i>.</p> <p>Det er Landbrug & Fødevarers opfattelse, at en naturlig konsekvens af den foreslåede prioriteringsmodel vil blive, at ansøgere, der søger ind i indsatsområde <i>etablering</i> vil blive prioriteret først. SGAV har overfor Landbrug & Fødevarer oplyst, at dette er tilsigtet, da disse ansøgere vil have mere brug for tilskuddet. Dog vil der være visse ansøgere, der søger om fastholdelse, hvor tilskuddet vil kunne gøre en reel forskel og rent faktisk bidrage til formålet om fastholdelse. Hertil kan der være ansøgere, der søger om fastholdelse, som har ventet på at kunne leve op til ansøgningskriterierne og som nu ender nederst i bunken.</p> <p>Konkret vil det ligeledes betyde, at mange landbrugere, der benytter sig af glidende generationsskifte, risikerer at ende nederst på prioriteringslisten. Dette skyldes, at de etablerer deres virksomhed i år ét, men først opfylder de resterende krav til ejerskab i de efterfølgende år. Dette er for Landbrug & Fødevarer en uacceptabel konsekvens af den foreslåede prioriteringsmodel.</p> <p>Det er Landbrug & Fødevarers holdning, at hvis styrelsen bibeholder den foreslåede prioriteringsmodel, så vil dem, som prioriteres nederst i den kommende ansøgningsrunde (2025) skulle have forrang i den efterfølgende ansøgningsrunde (2026), hvis de ikke modtager tilsagn i år 2025.</p> <p>Afslutningsvis har Landbrug & Fødevarer en bekymring ift. at sikre maksimal udnyttelse af</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Styrelsen har tydeliggjort i bekendtgørelsen, at der prioriteres med udgangspunkt i en samlet pulje. Derudover har styrelsen noteret Landbrug & Fødevarers bemærkninger vedr. prioriteringsmodellen.</p> <p>Prioriteringsmodellen sikrer, at de ansøgere, der har mest brug for tilskud – dvs. de etableringer, der er nyere – vil blive prioriteret først. Dette skyldes, at opstart af landbrugs- og gartnerivirksomheder kan være forbundet med en række ekstraordinære driftsomkostninger i forbindelse med etablering, som skal afholdes for at sikre deres levedygtighed.</p> <p>Dette betyder, at ved f.eks. glidende generationsskifte skal ansøger være opmærksom på, at det er etableringen – dvs. det tidspunkt, hvor den unge landbruger eller gartner stifter, indtræder i eller overtager en jordbrugs- eller gartnerivirksomhed – der er udslagsgivende for prioriteringen. Her skelner prioriteringsmodellen ikke mellem etablering via glidende generationsskifte eller anden type af etablering.</p> <p>Projektperioden er på ét år og løber fra ansøgningen om tilsagn er modtaget i styrelsen. Ansøgere, der søger under indsatsområde etablering, vil, på grund af prioriteringsmodellen, potentielt kunne opnå høj prioritering. Ansøger skal her være opmærksom på, at udbetaling er betinget af kravene i § 14. Er disse ikke opfyldt på udbetalingstidspunktet, kan der ikke udbetales tilskud.</p>
-------------------	---	---

	<p>ansøgningspuljen. Således kan der være ansøgere, der søger om etableringsstøtte, og som vil blive prioriteret højt, men hvor selve etableringen slår fejl eller ikke kan nå at blive realiseret i løbet af projektperioden. I sådanne tilfælde ender man med et uudnyttet tilsagn og ubrugte tilskudsmidler, der kunne have gået til en anden. Desuden er det uklart for Landbrug & Fødevarer om man allerede i ansøgningskemaet søger tilskud til hel- eller deltid. Opnås der alligevel ikke arbejdstid svarende til heltid eller hvis styrelsen ikke kan godkende timerne, kan man ligeledes ende med, at pengene ikke udnyttes eller i nogle tilfælde kun delvist (hvis der kun kan godkendes mellem 830 og 1665 timer). Med udgangspunkt i ovenstående er det Landbrug & Fødevarers holdning, at der i den foreslåede prioriteringsmodel ligger en række uhensigtsmæssigheder, som bør løses inden denne tages i brug.</p>	
3.5	<p>Vedr. § 11: Skiltning Der har generelt være forvirring omkring reglerne for skiltning. Det drejer sig særligt om skiltning på hjemmesider og sociale medier.</p> <p>Desuden virker det uhensigtsmæssigt at skiltning skal foregå fra tilsagnstidspunktet idet ansøger endnu ikke er sikker på at modtage det egentlige tilskudsbeløb. Af vejledningen fremgår det desuden, at der kun skal skiltes frem til udbetalingen af tilskuddet. Landbrug & Fødevarer ønsker det bekræftet, at der således ikke skal skiltes i løbet af opretholdelsesperioden.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer Ansøger har syv kalenderdage efter modtaget tilsagn til at sikre, at de lever op til skilteforpligtelsen.</p> <p>Dette er suppleret i vejledningen, hvor det er beskrevet, hvordan ansøger sikrer dokumentation for korrekt skiltning.</p> <p>Styrelsen bekræfter, at det ikke er et krav, at tilsagnshaver skal skilte i opretholdelsesperioden.</p>
3.6	<p>Vedr. § 18: Opretholdelsesperioden Opretholdelsesperioden bør tælles fra den dato, hvor projektperioden slutter. Det vil sige, når man indsender slutudbetalingsanmodning og ikke først, når pengene er udbetalt. Den tilgang, der er lagt op til, skaber et hul mellem projektperiode og opretholdelsesperiode. Ansøger har desuden ikke indflydelse på, hvornår opretholdelsesperioden gælder fra.</p> <p>Såfremt udbetalingstiden trækker ud, så forlænges den tilhørende opretholdelsesperiode tilsvarende. Det</p>	<p>Imødekommes ikke Ansøger er forpligtiget til at opretholde den fulde etablering eller fastholdelse, som der er givet tilsagn og udbetaling til, i hele opretholdelsesperioden, hvilket fremgår af bekendtgørelsen, jf. § 19.</p> <p>Styrelsen tilstræber at sagsbehandle hurtigst muligt, hvilket desuden er kommet til udtryk ved sagsbehandlingen ved forrige ansøgningsrunder.</p>

	<p>opfatter Landbrug & Fødevarer ikke som rimeligt. Hvis man fastholder, at datoen er udbetalingsdatoen, så bør Landbrugsstyrelsen kunne garantere en udbetaling inden for højst 30 arbejdsdage, så man er garanteret, at opretholdelsesperioden begynder senest 30 dage efter indsendelse af udbetalingsanmodning.</p> <p>I tillæg til ovenstående efterlyser Landbrug & Fødevarer svar på, hvad der sker, hvis man går konkurs i løbet af opretholdelsesperioden.</p> <p>Afslutningsvis er det vigtigt for Landbrug & Fødevarer, at den unge landbruger kan tilpasse sin virksomhed i løbet af opretholdelsesperioden. Det kunne f.eks. være, hvis den unge landbruger ønsker at omdanne sin enkeltmandsvirksomhed til et I/S. Virksomhedsændringer i opretholdelsesperioden, skal selvfølgelig ske indenfor rimelige rammer. Således skal det ikke være muligt at omdanne en virksomhed få dage efter, at man har modtaget tilskuddet.</p> <p>I forlængelse af ovenstående bør vejledningen indeholde eksempler på, hvad der er muligt i opretholdelsesperioden og indenfor hvilke rammer.</p>	<p>Såfremt den ansøgende virksomhed går konkurs i opretholdelsesperioden, kræver styrelsen som udgangspunkt ikke tilbagebetaling. Dette dog under forudsætning af, at konkursen er eneste årsag til, at den ansøgende virksomhed ikke kan opretholdes. Hvis der er forhold omkring konkursen, der indikerer, at den er indtrådt som følge af uforsvarlig ledelse af selskabet, vil styrelsen efter en konkret vurdering kunne kræve tilskuddet tilbagebetalt.</p> <p>Det er muligt at foretage tilpasninger til den ansøgende virksomhed, såfremt den unge landbruger eller gartner ønsker at øge ejerandel, stemmeandele eller ændre produktionsform.</p> <p>Det er ikke muligt at ændre sit CVR-nr. fra ansøgningstidspunktet frem til udløbet af opretholdelsesperioden.</p>
<p>3.7</p>	<p>Vedr. § 21 og 22: Obligatorisk digital kommunikation</p> <p>Det er vigtigt, at ansøgere har mulighed for at kommunikere via e-mail, når det er relevant/hvis Tast Selv fejler. Det er også vigtigt, at rådgivere har mulighed for at kommunikere med Landbrugsstyrelsen på ansøgers vegne i forhold til etableringsstøtteordningen.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer</p> <p>Rådgivere kan i forvejen sende officielle henvendelser til styrelsen på ansøgers vegne via Tast selv, hvis dette aftales indbyrdes de to imellem.</p> <p>Andre generelle henvendelser fra ansøgere, rådgivere, konsulenter m.fl. accepteres også på anden vis end Tast selv. Undtaget er de officielle henvendelser som partshøringer, afgørelser, ansøgninger, anmodning om udbetaling mm. Disse accepteres udelukkende kommunikeret via Tast selv.</p> <p>Hvis ansøger oplever problemer med Styrelsens Tast selv, skal ansøger sørge for at dokumentere problemet i form af f.eks. skærbilleder og notering af tidspunkt for, hvornår der er forsøgt kommunikation.</p>

		Dokumentationen skal kunne bruges af styrelsen til f.eks. opslag i systemlogs for at bekræfte, at ansøger oplevede problemer.
3.8	<p>Vedr. bilag 1: Normtimesatser Der er driftsgrene, der ikke er medtaget i normtimerne, fx malkegeder og biavl. Herudover ønsker Landbrug & Fødevarer igen at påpege, at der er en udfordring i forbindelse med en række mindre ansøgere idet f.eks. arbejdstimer i gårdbutik m.v. ikke tæller med i beregningen af arbejdstid.</p> <p>Dette er ikke imødekommet med denne bekendtgørelse. Afsætning af varer er i høj grad en vigtig forudsætning for at kunne drive virksomhed.</p>	<p>Imødekommes ikke Såfremt ansøger har afgrøder eller husdyr, som ikke er omfattet af bilag 1 til bekendtgørelsen, foretages en konkret vurdering af det årlige arbejdskraftbehov for disse.</p> <p>Styrelsen vurderer alle arealer og besætninger, som indgår i en ansøgning om tilsagn eller udbetaling. Styrelsen beregner altid enten automatisk eller manuelt et arbejdskraftsbehov.</p> <p>I en manuel beregning tager styrelsen udgangspunkt i den konkrete sag og ser på den medsendte dokumentation. Ud fra dokumentationen vurderes den anslåede arbejdstid i hver enkelt situation.</p> <p>Styrelsen er enig i, at afsætning af varer har stor betydning for, om der er tale om en økonomisk bæredygtig virksomhed. Gårdbutik og stalddørssalg kan være afsætningskanaler, som virksomhederne anvender, men styrelsen anser det ikke som en del af selve landbrugsdriften og medregner derfor ikke timerne anvendt hertil som en del af virksomhedens arbejdskraftbehov.</p>
3.9	<p>Vejledningen – Vedr.3.5: Hvem kan ikke få tilskud? <i>Af anden bullet fremgår det, at ”der ikke kan gives tilskud, såfremt virksomheden, eller anden virksomhed helt eller delvist tilhørende dig, tidligere har modtaget tilskud under Etableringsstøtte til unge landbrugere”</i> Landbrug & Fødevarer ønsker det bekræftet, at dette ikke gælder de ansøgere, der i forrige ansøgningsrunde beklageligvis søgte om støtte gennem det samme CVR-nummer i overensstemmelse med styrelsens vejledning på det pågældende tidspunkt.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer Omfattede ansøgere fra forrige ansøgningsrunde har modtaget målrettet kommunikation om, hvordan deres sager håndteres, såfremt de ansøger andre ansøgningsrunder.</p>

<p>3.10</p>	<p>Vejledningen - Vedr. 4.4: Indsatsområder Det kunne være brugbart med et par illustrative eksempler på, hvornår man passer ind i de forskellige indsatsområder. Det kunne evt. være med udgangspunkt i tidligere ansøgninger. Generelt er konkrete eksempler enormt brugbare ift. at forstå reglerne.</p>	<p>Imødekommes delvis Styrelsen vil se på, hvordan der kan indarbejdes flere konkrete eksempler i vejledningen.</p>
<p>3.11</p>	<p>Vejledningen - Vedr. 4.6.1: Hvad kan du gøre for at hjælpe sagsbehandlingen En partshøring vil også ofte føre til spørgsmål fra ansøgers side. Her er det vigtigt at SGAV svarer hurtigt og er proaktiv ift. at finde løsninger.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer Styrelsen tilstræber at sagsbehandle hurtigst muligt, hvilket desuden er kommet til udtryk ved sagsbehandlingen ved forrige ansøgningsrunder.</p>